

KONTROLNÍ LISTY - 5. r. 29.03. – 31.03.2021	jméno:
---	--------

Připomínám:

- Práci za týden 22.-26.03. odevzdáš v pondělí 29.03. 10:00- 11:00!!!!!!
- ROZVRH ONLINE VÝUKY:

den	od - do	předmět
pondělí 29.03.	9:00 – 9:45	AJ / HV
úterý 30.03.	8:45 – 9:45	ČJ/MA
úterý 30.03.	11:45 – 12:30	VL / ČT / PS
středa 31.03.	10:00 – 10:45	AJ

Tento týden je velikonoční, tak si trošku zařadíme – máte připraveny úkoly s velikonočními motivy – **PROJEKTOVÁ VÝUKA VELIKONOCE**

ČESKÝ JAZYK

MODRÉ PONDĚLÍ – samostatná práce

Na Modré pondělí se v kostelích vyvěšuje modrá látka, kde a proč se ale tato tradice a barva vzaly, není jasné.

1. Odpověz na otázky:

Co dělají kluci a holky na Velikonoce?.....

.....

Co pečete doma na Velikonoce?.....

Jak si zdobíte dům?

.....

2. Přečti si text

Velikonoce jsou největšími svátky (1) Oslavují zmrtnv , ke kterému podle křesťanské víry došlo třetího dne po jeho ukřižování. Velikonoční svátky připadají na (3) , která následuje po prvním jarním úplňku. Pokud je však první jarní úplněk v neděli, tak se Velikonoce slaví až další neděli. K velikonočním symbolům patří (4) V České republice patří k velikonočním tradicím (5) Na velikonoční pondělí muži a chlapci chodí po domácnostech a šlehají ženy a dívky pomlázkou z (6) , aby je omladily. Ženy poté dávají mužům (7) jako symbol jejich díků a prominutí, na některých místech je polévají

Dříve se ve čtvrtek peklo typické pečivo, kterému se říkalo , v upomínku toho, že jeden z apoštolů zradil Krista tím, že ho vydal chrámovým kněžím za odměnu stříbrných. Krista stráž poznala v zahradě podle toho, že ho zrádce Kristus byl na mučen a poté ukřižován. Zemřel ve hodiny odpoledne.

3. Vyber správnou variantu, která se hodí do textu.

1. a) křesťanů b) muslimů c) hinduistů
2. a) Jidáše b) Papeže c) Ježíše Krista
3. a) čtvrtek b) středu c) neděli
4. a) bábovka a džus b) beránek a vajíčko c) chleba a sůl
5. a) pomlázka b) sněženka c) rozkvetlý strom
6. a) bambusových tyčí b) měkkého drátu c) vrbového proutí
7. a) sklenici okurek b) barevná vajíčka c) krabici sušenek
8. a) slivovicí b) studenou vodou c) mlékem
9. a) petráše b) lukáše c) jidáše
10. a) 40 b) 30 c) 20
11. a) políbil na tvář b) označil rukou c) obejmul
12. a) Velikonoční pondělí b) Velký pátek c) Bílou sobotu
13. a) 2 hodiny b) 3 hodiny c) 4 hodiny

4. Doplň i, í/y, ý ve velikonočních říkankách.
Jednu si vyber, opiš a nauč se.

Velikonoční říkanka pro kluky

Upletl jsem pomlá...ku,
je hezč__ než z obrá...ku,
všechn__ holčk__, které znám,
navšt__vím a v__mrskám,
než mi daj__ vaj__čko,
v__plat__m je mal...čko.

Velikonoční říkanka pro holky

Kropenatá slep...čka
snesla b...lá vaj__čka,
obarv...m je, v...maluj__,
všechn__ chlapce podaruj__,
pentl..čk__ si nastř__hám,
na pomlázku j__m je dám.

5. Jeden velikonoční beránek stojí 132 Kč. Vypočítej, kolik stojí 1 - 10 beránků:

počet										
cena										

6. Čtyři chlapci si za „hrkání“ vykoledovali vajíčka. Vypočítej, kolik dostal každý chlapec vajíček, když si je spravedlivě rozdělili.

vajíček	280	88	72	444	104	144	112	124	168
každý dostal									

7. Vymaluj vajíčko pomocí různých odstínů modré barvy

ÚTERÝ – online výuka

Úterý se určuje jako šedivé, ale někde se mu říká i **žluté**.

Šedivá barva je nejspíš připomínkou zvyku, který by se měl v tento den dodržovat. Jedná se o vymetání pavučin a prachu ze všech koutů v domě.

V kostelích je o Šedivé úterý klid, nedějí se žádné speciální obřady.

1. Názvy velikonočních dní a jejich zvyky

Každý ze dnů velikonočního týdne má svůj název a také význam. Některé dny jsou méně významné, jiné v sobě skrývají důležité historické události a symboliku.

Co se odehrálo v těchto dnech a jaké tradice a zvyky se dodržovaly v minulosti a jaké se dodržují dnes?

Květná neděle

má hned několik různých názvů, říkalo se jí také Květnice nebo Beránkova či Palmová neděle.

Název je připomínkou příchodu Ježíše Krista do Jeruzaléma, který byl uvítán palmovými ratolestmi.

Škaredá středa

O Škaredé středě došlo v souvislosti s Ježíšem Kristem k velkému zvratu.

V ten den byl totiž zrazen jedním ze svých učedníků – Jidášem.

Jidáš Ježíše udal za 30 stříbrných a podle pověstí se v ten den na Ježíše mračil a škaredil, odtud pochází i název tohoto dne.

Z toho důvodu byste se neměli o Škaredé středě mračit ani vy, jinak vám to podle pověr zůstane.

Mezi hlavní zvyky patří vymetání sazí z komína a pečení Jidášů, sladkého pečiva, které se snídá na Zelený čtvrtek.

Zelený čtvrtek

I když vznikl název tohoto dne záměnou německých slov grein (pláč) a grün (zelený), všechno zelené je na Zelený čtvrtek vítáno.

Připravují se zelené pokrmy, nejčastěji z jarních bylinek (kopřivy, špenát, pažitka) a snídají se jidáše.

Zelený čtvrtek má však hlavní význam z křesťanského hlediska,

v tento den totiž proběhla Ježíšova Poslední večeře, po níž byl zatčen.

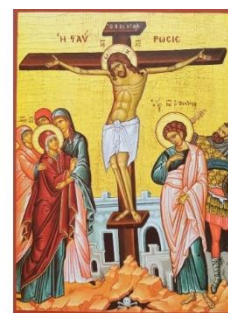
Velký pátek

Velký pátek je dnem, kdy byl Ježíš Kristus ukřižován a poté pohřben.

Zhruba ve tři hodiny odpoledne, kdy mělo k této události dojít,

se v kostelích konají mše směřované k ukřižovanému Ježíši.

Podle pověstí se na Velký pátek otevírají děj zázraky a otevírají poklady.

To se prý projevuje různými puklinami ve skalách či v zemi, odkud vychází světlo.

Zároveň by se nemělo pracovat se zemí – rýt nebo okopávat a také se nesmí půjčovat žádné věci, aby nebyly v tento magický den očarovány.

Bílá sobota

Bílá sobota byla druhým dnem, kdy ležel Ježíš v hrobě. Celý den se tak v náboženském duchu nese ve smutku a tichém rozjímání.

V tento den se nekonají žádné bohoslužby, po západu slunce už však začíná Velikonoční vigílie neboli Velká noc. O této noci vstal Ježíš Kristus z mrtvých.

Co se týče světských zvyků, o Bílé sobotě jich bylo hodně. Bylo zvykem, že se vymetal hmyz z domu za zvuku kostelních zvonů nebo že se před kostelem pálily ohně, do nichž lidé nosili polínka ze svých domovů. Lidé také třásli s ovocnými stromy, aby byla dobrá úroda.

Boží hod velikonoční - neděle

Na Boží hod velikonoční se slaví Zmrtvýchvstání Páně. V kostelích se slouží oslavné mše a všechno má slavnostní atmosféru. Po půstu se může opět začít jíst maso, a tak se na Boží hod jedly k obědu bohaté masové pokrmy.

Velikonoční dobroty se nosí do kostela k posvěcení, v některých krajích se dříve části svěceného jídla odnášely na pole, aby byla dobrá úroda.

Na Boží hod je rovněž zvykem péct beránky a mazance, chlapci zase pletou pomlázky na Velikonoční pondělí.

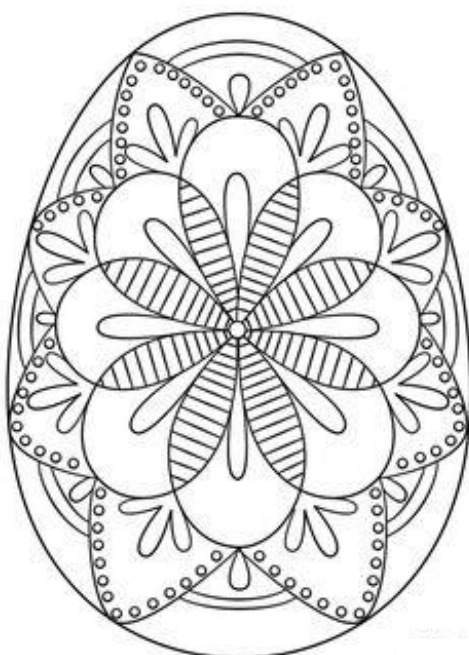

Velikonoční pondělí

I když v minulosti měly význam hlavně dny Svatého velikonočního týdne, dnes se slaví především Velikonoční pondělí. V tento den vrcholí oslavy Zmrtvýchvstání Páně, zároveň se provádějí tradiční křesťanské zvyky při pondělním hodování.

Velikonočnímu pondělí se někdy říká také pondělí Červené. V tento den chodí chlapci a muži koledovat s pomlázkami k děvčatům, aby si mrskáním vykoledovali vajíčko.

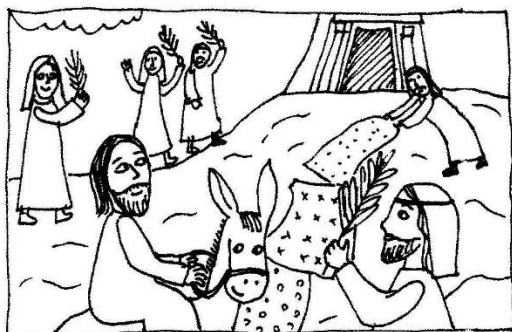
2. Vymaluj vajíčko barvami dnů velikonočního týdne

Přečteme si zkrácený velikonoční příběh

VELIKONOCE

Ježíš jel na oslíku s učedníky do Jeruzaléma. Lidé volali: „**Hosana!**“, mávali ratolestmi a vítali ho jako krále.

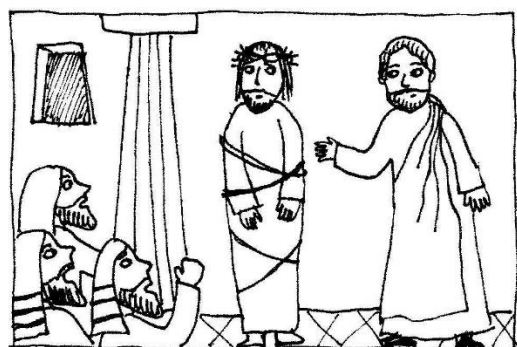
Blížily se Velikonoce. Ježíš večeřel se svými učedníky. Vzal chléb a řekl: „Vezměte a jezte, toto je moje **tělo!**“

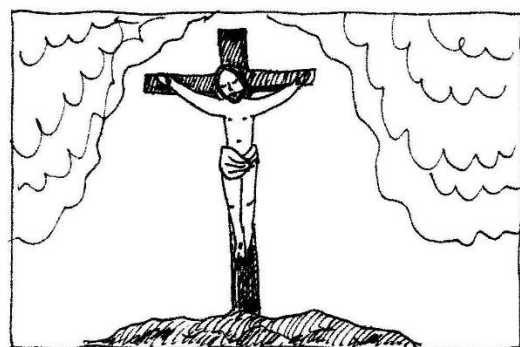
Také vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něj všichni. Ježíš řekl: „Toto je moje **krev!**“

Jeden z učedníků Jidáš přivedl za Ježíšem vojáky. Ti Ježíše zatkli, když se modlil večer v **zahradě** a odvedli ho.

Místodržitel Pilát řekl: „ Já na něm žádnou **vinu** nenalézám!“ Ale lidé křičeli: „Ukřižuj ho!“

Ježíš nesl svůj **kříž** na vrch Golgota, tam ho ukřižovali.

STŘEDA – samostatná práce

1. Děvčata malovala velikonoční kraslice. 24 jich namalovala zeleně, o $\frac{1}{4}$ více modře a žlutě o $\frac{1}{6}$ méně než modrých. Kolik celkem nabarvila kraslic?

2. Spoj název se správným dnem

1. Velký
2. Škaredá (také Sazometná, Popeleční)
3. Modré
4. Bílá
5. Velikonoční
6. Zelený
7. Šedivé
8. Květná
9. Boží hod velikonoční

pondělí

úterý

středa

čtvrtek

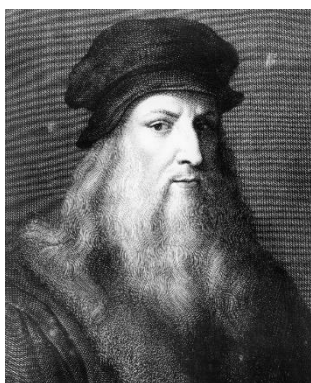
pátek

sobota

neděle

3. Poslední večeře

Autor Leonardo da Vinci

Rok vzniku 1495–1498

Technika vaječná tempera

Rozměry 460 × 880 cm,

Umístění Santa Maria delle Grazie, Milán

Poslední večeře je nástěnná malba z 15. století, jejímž autorem je Leonardo da Vinci. Nachází se v refektáři dominikánského kláštera u milánského kostela Santa Maria delle Grazie. Da Vinci malbu vytvořil pro své patrony Ludovica Sforza a Beatrici d'Este. Malba zachycuje Ježíše a dvanáct apoštolů při poslední večeři. V obraze je použita trojúhelníková kompozice (konkrétně v pozadí za Kristem a uspořádání skupinek). Z hlediska techniky malby se nejedná o fresku, která byla v renesanci často používána, protože autor vypracoval dílo na již suchou omítku.

1. Pozorně si prohlédni obraz a přečti text

2. Najdi chybějící údaje v textu:

Dílo, o kterém jsem četl/a se jmenuje _____.

Jejím autorem byl italský malíř _____.

Je to _____ malba z _____.

Malba se nachází v _____ klášteře u kostela _____

ve městě _____ v _____ (stát).

Malba zachycuje _____.

V obraze je použita _____ kompozice.

Ježíš a dvanáct apoštolů

Ježíš sedí uprostřed stolu a je dominantní figurou na obraze. Ve smířlivém a odevzdaném gestu ukazuje na sklenici vína a bochník chleba. Kolem něj vidíme čtyři skupinky po třech **apoštolech**, kteří jsou nahnuti k sobě a **debatují** o zprávě, kterou jim právě Ježíš pověděl. Řekl jim, že ho jeden z nich zradí.

Z levé strany nejdál od Ježíše to jsou **Bartoloměj**, **Jakub menší** a **Ondřej**. Vedle Ježíše jsou to tři nejdůležitější apoštolové. **Jidáš** drží v ruce váček s penězi, které dostal za zradu. Je v mírném záklonu a překvapení, neboť mu je jasné, že se Ježíš o jeho **zradě** dozvěděl. Budoucí první papež **Petr** sedí za ním a naklání se k **Janu Evangelistovi**.

Z pravé strany sedí nejdál od Ježíše **Matouš**, **Juda Tadeáš** a **Šimon**. V blízkosti Ježíše sedí **Tomáš**, **Jakub větší** a **Filip**.

4. Odpověz na otázky:

- Kde sedí Ježíš? _____
- Jakou figurou je Ježíš na obraze? _____
- Co toto slovo asi znamená? _____
- Na co ukazuje? _____
- Kolik skupin apoštolů vidíme kolem Ježíše? _____
- Kolik apoštolů je v každé skupině? _____
- Kolik je apoštolů kolem Ježíše celkem? _____
- Co jim Ježíš sdělil? _____
- Kteří tři apoštolové jsou tu nejdůležitější? _____
- Který z nich Ježíše zradil? _____
- Jak ho na obraze poznáš? _____
- Který z apoštolů se stal prvním papežem? _____

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Tvým úkolem bude vyrobit libovolnou dekoraci s velikonoční tematikou.

S úkolem ti můžou pomáhat sourozenci nebo rodiče.

Výrobek mi nemusíš nosit – stačí vyfotit a poslat e-mailem.

Několik nápadů pro příklad:

Krásné Velikonoce!!!!!!!!!!